

EDINOST

Šteje vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ofica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadst. — Dopolni moji do polnočja ureništvo. — Neprankirana pisma se ne prejemajo, rokopisi ne se vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Gledina. — Letnik komercij lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne Edinosti. — Telefon tiskarne in uprave števil. 11-57. — Abonement: značaj: za celo leto 40 K, pol leta 20 K, tri mesece 10 K — za nedeljsko izdajo: za celo leto 8 K, pol leta 4 K.

Posamezna številka za Trst in okolice 10 vtn., zunaj 12 vtn. Oglašitve: v običajni ceni po 0 vtn.; osmrtice, zabavice, poslanice, vabila, oglašitve dnevnih zvezd v ceni po 50 vtn.; oglašitve v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta 3 K. Malo oglašitve po 8 vtn. besede, najmanj pa 80 vtn. Oglašje sprejema inšerati oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi „Edinosti“. Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici sv. Frančiška As. 20. — Poštohran. račun 841.632

IZJAVA PRESTOLONASLEDNIKA ALEKSANDRA.

RIM, 16. dec. Iz Pariza se poroča 15. t. m.: »Peit Pariskem« objavila razgovor svojega beigradskega dopisnika s prestolonaslednikom Aleksandrom. Le-ta je izjavil, da se sodaj bavi s sestavo vlade, ki naj bi predstavljala vse politične stranke jugoslovanskih dežela. Njegov program obstoji v tem, da organizira enotno državo na podlagi absolutne enakosti. Ko dovrši to nalogo, bo odpotoval v Pariz, da se zahvali Francoski za njeno radodarno pomoč Srbiji. Nato pokaže v London, da izrazi hvaležnost srbskega naroda napram Veliki Britaniji. Na svojem potovanju se snide prestolonaslednik z Wilsonom in mu bo žal, da nima časa za potovanje v Ameriko. Srbski narod goji enodušno željo, da ohrani prijateljske odnose trdne vzajemnosti, sklenjene tokom vojne. Polno sodelovanje nam je prineslo zmago in ta edina nam zagotovi pravičen in končen mir. — »Tribuna« dostavlja temu poročilo: Aleksander Srbski namerava v nekaterih dneh odpotovati v London in Pariz. Prav dobro. Toda zakaj ne v Rim? Morda ker Italija in njene ladje niso umikajoči se srbski vojski v strahovitih zimskih mesecih leta 1915—1916 nudile vse pomoči in vse opore, ki je je potrebovalo junaško vojaštvo in nesrečno prebivalstvo? Toda mi ne želimo, da bi se nam hodil srbski princ zahvaljevati, kajti kar smo storili, smo storili v čutu najgloblje človekoljubnosti in trdne vzajemnosti napram slavnemu zavezniškemu narodu. Njegov prihod pa bi nam v resnici ne bil ne ljub: ker smo prepričani, da bi razpravljalo naravnost z njim, našli podlago simpatičnega dogovora, skupnega sporazuma, vzajemnih privolitvev v vprašanju raznosilnosti glede vzhodne jadranske obali, upirajoč se jim z zamenito dobro voljo.

Pogajanja za koalicijsko ministrstvo.

BELGRAD, 12. dec. Tukanjski list »Pravda«, glasilo napredne stranke, piše v uvodniku, da je s prihodom predsednika vlade stopila rešitev krize v odločno fazo. Voditelja napredne stranke dr. Voja Veljković in Stojan Ribnikar sta že dvakrat konferirala s finančnim ministrom Stojanom Protićem po nalogu svoje stranke. Do sporazuma še ni prišlo, ali izgleda, da bo do njega prišlo, ki je le vprašanje, katere poritke dobe socialisti. Kakor se nam poroča, dobe socialisti novoustanovljeno ministrstvo narodnega zdravja.

BELGRAD, 12. dec. Dogovor o koalicijskem ministru napreduje. Zdi se, da bodo zastopane v ministru vse stranke. Pogajanja z napredniki se bodo najbrže ugodno končala, samo socialisti se drže bolj po strani. Glede notranje avtonomije bo najbrže že jutri objavljen načrt, sklenjen sporazumno med Narodnim Većem in srbsko vlado. V ministru bodo vstopili zastopniki skoro vseh skupin, ki so sedaj zastopane v Narodnem Veću.

Nikola Pašić.

BELGRAD, 14. dec. List vladne radikalne stranke »Samouprava« piše o priliki prihoda ministrskega predsednika Pašića v Belgrad med drugim: »V tej svetovni vojni se dviga Pašić na višino, na kateri ni bil doslej noben srbski politik. On stoji danes v vrsti velikih državnikov vzporedno s Clemenceaum, Lloyd Georgejem in Wilsonom. Srbski narod je vzgojil svojega Cavoura, a čas ga je vrge na površino. Pašić je prepeljal ladjo skozi Sicilo in Karibido. Ena napaka z njegove strani, en korak na stran in naša državna ladja bi zadela ob trdno skalo in se razbila na kose. Naša sreča, da je on v teh dneh na svojem mestu.«

BELGRAD, 14. dec. Večer »Novosti« piše v uvodniku: Ime Nikole Pašića je ozko zvezano s srbsko politiko zadnjih 40 let. Pašić je eden izmed glavnih boriteljev in skoro ves čas voditelj radikalne stranke v Srbiji, ki je bila za naš notranji razvoj velike važnosti.

Angleži v Zagrebu.

ZAGREB, 13. dec. V Zagreb je dospelo angleško odposlanstvo, v katerem se nahaja generalštabni podpolkovnik Brown, major inženirskih čet Lloyd, major inženirskih čet Selander. Odposlanstvo ima nalogo, informirati se o našem železniškem vprašanju, pripraviti vse za uvoz potrebnega blaga iz tujine.

Legije prostovoljcev v Modmurju.

ZAGREB, 13. dec. Prostovoljna legija v Modmurju je izdala poziv, s katerim se vabijo prostovoljci, da pristopijo v legijo prostovoljcev.

Madžarski list v Osijeku.

ZAGREB, 14. dec. Kakor poročajo iz Osjeka, prične tamkaj z novim letom izhajati iz madžarskem jeziku pisan list za one Madžare, ki pripadajo jugoslovanski državi.

Omejitve cirilice odpravljene.

ZAGREB, 14. dec. Ban je izdal naredbo, ki razveljavlja vse nekdanje omejitve za rabo cirilice.

Radić se vrnil v Zagreb.

ZAGREB, 12. dec. Kakor poročajo listi, se je Stjepan Radić povrnil v Zagreb.

Za ministrstvo lepih umetnosti.

SPLIT, 12. dec. Mrg. dr. Franjo Bulić se je pridružil prošnji splitskih umetniških in književnih krogov, ki so zaprosili regenta Aleksandra, naj se v novi državi ustanovi ministrstvo lepih umetnosti.

Nov poveljnik v Ljubljani.

BELGRAD, 14. dec. Za poveljnika vojnega poveljstva v Ljubljani (2. vojni okrožje) je imenovan general Krsto Milanić, ki je bil dosedaj pri drinski diviziji. Novi poveljnik pride v Ljubljano s šestimi častniki.

Shod za neodvisnost Crnogore.

RIM, 16. dec. Včeraj se je vršil tu v »Teatro Nazionale« shod za neodvisnost Crnogore, katerega sta se med drugim udeležila državna podtalnika Morpurgo in Teso. Prvi je govoril senator De Novellis, ki je poudarjal, da se morajo Italijani zanimati za usodo Crnogore, ker

le-ta predstavlja varnost italijanskega gibanja v Adriji. Prof. Bogziano je poudarjal, da je dolžnost Italije, da štiti svobodo junaškega crnogorskega naroda. Končno je govoril neki Urbani, ki je poudarjal potrebo vzpostavitve Crnogore.

Dr. Kramar o položaju.

PRAGA, 14. dec. V seji klubovih načelnikov je ministrski predsednik dr. Kramar poudarjal potrebo sestave proračuna. Redni proračun pa bo mogoče sestaviti šele tedaj, ko bodo definitivno določene meje Čehoslovaške države. Nadalje je ministrski predsednik sporočil, da nima nikdo pravice, pogajati se v imenu čehoslovaške vlade z Nemčijo ali Ogrsko, ker sta do danes sovražni državi in ni bil z njima sklenjen noben mir, marveč le premirje.

Operacije Čehoslovakov.

PRAGA, 11. dec. Čehoslovaški tiskovni urad poroča 10. t. m.: Čehoslovaške čete so dospole včeraj v Poštorny in v Novo Ves v Dolni Avstriji.

PRAGA, 11. dec. Čehoslovaški tiskovni urad poroča iz Ustja: Danes ponoči so plenili v topliški ulici, glavni prometni ulici mesta, vse trgovine, ne glede na veroizpovedanja posestnikov. Škoda je veličanska in se sedaj niti ne da ceniti. Okrajni glavar je sam zaprosil, naj pomaga čehoslovaško vojaštvo.

PRAGA, 11. dec. »Prager Tagblatt« poroča iz Ustja: Tudi danes so plenili, toda manj. Ker redarstvo ni zadostovalo, so naprosili čehoslovaško vlado pomoči. Čehoslovaška vlada je prošni ugodila. Dali je dospelo več sto mož čehoslovaškega vojaštva pod poveljstvom majorja v Ustje. Delavsko milico so razpustili. Redarstvo in žandarmerija opravljata nadalje svojo službo. Na lepakih so proglasili, da proglase ob ponovitvi nemirov nagli sod. Sedaj je vse mirno.

PRAGA, 11. dec. Čehi so sedaj zasedli tudi Litoměřice. Ustanovili so upravno komisijo, ki obstoji iz 6 Čehov in 6 Nemcev. Predsednik je Čeh.

Brzljavna zveza Pariz-Praga.

PRAGA, 11. dec. Kakor poročajo »Narodni Listy«, so včeraj poslali za polizkus prvo brzljavko iz Prage v Pariz, katere sprejem je potrdil Eifflov stolp. Ker se je ta polizkus obnesel, so uvedli direktno brezljavno zvezo med Prago in Eifflovim stolpom v Parizu.

Čehoslovaška republika.

CURIH, 15. dec. Čehoslovaški narodni skupščini se je predložil zakonski predlog o ustavi republike, po katerem bi se delila država v 25 okrožij (kantonov), od katerih bi jih bilo štiri ali pet nemški. Okrožja bi imela popolno samoupravo in bi bila zedinjena samo v skupnih upravnih stvareh, kakor je pošta, železnice. Čehoslovaška vlada misli, da tako dokazuje svojo spravičnost napram nemškemu prebivalstvu na Češkem. — Z Dunaja se poroča, da je vlada Nemške Češke brzljavno zaprosila ententne vlade v Versaillesu, da bi ameriške ali angleške čete zasedle deželo.

Francozi v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 11. dec. Ogrski korespondenčni urad poroča: Tekom današnjega dneva pričakujejo tukaj prve večje oddelke francoskih čet, ki šteje nekaj sto mož.

Nemci proti Madžarom.

BUDIMPEŠTA, 14. dec. Listi poročajo, da so agenti iz Nemške Avstrije razdelili orožje med prebivalstvo zapadne Ogrske, ki se hoče ločiti od Ogrske in pridružiti Nemški Avstriji.

WILSON V PARIZU.

PARIZ, 15. dec. Pariz je včeraj kar najslovesneje sprejel predsednika Wilsona. Vse mesto je v zastavah, ves Pariz je bil na ulici. Vlak s predsednikom je dospel na slavnostno okrašeno postajo Bois de Boulogne ob 10 dopoldne, pozdravljen s topovskimi strelci. Prva sta pozdravila Wilsona predsednik francoske republike Poincaré in ministrski predsednik Clemenceau. Godba je zaigrala ameriško himno in potem marseljezo, nakar je odlična družba odšla s postaje. Ko se je prikazal Wilson, ga je nekšteta množica pozdravila z viharim vzklikanjem. Izpred postaje so se Wilson s Poincarejem v prvem vozu in za njimi ostali spremljevalci odpeljali v palačo Murat. Ob 1240 se je Wilson s soprogom, državnim tajnikom Lansingom in generalom Pershingom odpeljal v elizejsko palačo, kjer sta ga sprejela predsednik Poincaré in soproga, nakar se je vršil zajtrk. Tekom katerega je Poincaré nazdravil Wilsonu, povdarjajoč, kako nestrno je pričakovala vsa Francoska prihod odličnega demokrata, spominjajoč se neprestanega enoletnega dotoka ameriške mladine, križarjev-osvojevalcev Svete dežele, za katere uničenje si je sovražnik sestavil najokrutnejši načrt in ga tudi izvajal kar najokrutneje. Če bi ostalo to nekaznovano ali bi se moglo ponoviti, bi bile zaman vse zmagi. Mir mora prinesiti obnovo in jamstvo. Francoska se zahvaljuje Wilsonu, da je prišel, da sodeluje pri ogromni in vzvišeni nalogi sklenitve takega mira. Wilson je odgovoril, da je vse, kar je govoril in skušal storiti, storil le, da izrazi mišljenje ameriškega naroda in to misel tudi ostvari. Amerikanski narod je umel že od začetka, da ne zadostuje zmaga, temveč da mora biti zmaga taka, da bo zagotovljen bodoči svetovni mir in bodo položeni temelji svobode in sreče narodov sveta. Sovražna grozodejstva se ne smejo samo obsoditi, temveč tudi pravilno kaznovati. Poudarjal je, da bo z veseljem sodeloval pri razpravah, katerih uspeh bo zagotovilo trajne svobode, katero more zajamčiti edino le stalna združba in sode-

lovanje prijateljev. Ob 240 popoldne sta se Wilson in soproga vrnila v palačo Murat, po vsej poti viharno pozdravljena in obsipana s cvetjem. Zvečer je bilo mesto Pariz svečeno razsvetljeno.

Preliminarna mirovna pogajanja.

PARIZ, 15. dec. Porazgovor med voditelji zavezniških vlad se ne morejo pričeti pred prihodnjim tednom. Angleški ministrski predsednik Lloyd George, in minister zunanjih stvari, Balfour, dospeta v Pariz v ponedeljek ali torek. Italijanski ministrski predsednik Orlando in minister zunanjih stvari, Sonnino, prideta v Pariz šele v četrtek ob enem z italijanskim kraljem. Konference med zavezniškimi vladami se, kakor se predvideva, prekinjejo za božičnih praznikov in novega leta in se zopet prične šele proti sredi januarja, kakor se pravi, 13. januarja in bodo trajale dolgo.

Viljem Hohenzollernski kupil graščino na Nizozemskem.

PARIZ, 16. dec. Agencija »Radio« poroča iz Amsterdama, da je bivši cesar Viljem kupil graščino Belmonte, eno najlepših lastnin na Nizozemskem, 30 km od nemške meje. Graščina leži nad Renom in ne bo rabila za bivališče samo cesarjevi rodbini, temveč tudi nekaterim drugim članom Hohenzollernske rodbine, ki so prišli na Nizozemsko.

Hindenburg pojde v — samostan?

PARIZ, 15. dec. Nemški propagandni urad poroča: Maršal Hindenburg namerava po izvršitvi demobilizacije odstopiti in si svoje stalno bivališče izbrati v lupeburškem (?) samostanu.

Prelom med Norveško in boljševiki.

KRISTIANIJA, 14. dec. Kakor se zdi, je prelom med Norveško in boljševiki popoln. Osobe norveškega poslanstva je zapustilo Petrograd.

PORTUGALSKI PREDSEDNIK UMORJEN.

LIZBONA, 15. dec. Predsednik portugalske republike Sidonio Paes, je bil ob priliki svojega odpotovanja v Oporto umorjen na kolodvoru s tremi revolverskimi strelci.

MADRID, 15. dec. Minister za notranje stvari je naznačil, da je vlada dobila vest, da je bil predsednik portugalske republike umorjen v noči 14. t. m. Umrl je na rešilni postaji, kamor so ga pripeljali. Morila, mladega človeka, je množica linčala. Neko drugo osebo so aretirali. Ministru za notranje stvari Tamagginu se je začelo poverilo predsedništvu republike.

Čudni pojavi v italijanskem časopisju.

V italijanskem časopisju opažamo te dni neko razdraženost. Razprave ovajajo očitno neko ozlovoljenost, ki preseneča tem bolj, ker je naperjena proti vsi m državam entente — torej proti zavezniškom. Proti Jugoslovanom bi bila ta ozlovoljenost na vse zadnje vsaj razumljiva, četudi ne upravičena, čim uvažujemo, da je vendar najnevarnejša stvar, če se v tem stadiju evropskega spora, v tih trenutkih, ki si jijo k odločitvi in rešitvi vsakdo oglaša s svojimi zahtevami in hiti z obrambo svojih koristi. Nerazumljiva je ta razdraženost v italijanskem časopisju že zato, ker jim danes ne stojimo nasproti kot sestavni deli pr padle avstro-ogrsko monarhije, torej kot sovražniki, ampak kot narod, ki opira svoja stremjenja na načela, ki jih je proglasil Wilson, prvak entente torej zavezniškov italijanskega naroda! Jugoslavija in Italija naj bi si stali nasproti kot prijateljski državi, ki hočejo potom sporazuma spraviti v sklad svoje koristi.

Pa tudi proti Franciji in Angliji daje italijansko časopisje izraza neke ozlovoljenosti. Ker nam je zaprt vsak pogled za kulise entente in k-r nam tudi francosko in angleško časopisje ni do topno, so nam seveda neznani vzroki te ozlovoljenosti. Moremo sicer slutiti to in on, ali stvarnega nam ni znano ničesar.

Predvsem očita italijansko časopisje Franciji, Angliji in Srbiji — nehalčnost. Nu, poglavje je to, o katerem bo možno še v poznejih časih govoriti mirno, stvarno, re nično in pravično za vse strani. Le toliko bi pripomnili, da se nam zdi, da je — da rabim najblajšo besedo — precej nedelikatno, ako se narodu kakršen je srbski, ki je toliko neznanega pretrpel skupni stvari entente na forist, ne da bi bil nit za en sam trenutek tožil ali kog obtoževal, nehalnost; ako se, pravimo, takemu narodu očita nehalčnost in to očitje opira le na dejstvo, da je po st ali ni nesreči, ki je zadela srbsko vojsko, ena entetnih vlasti izmučene ostanke te vojske, te največje mučenike, prevedla na Kit.

Cehom je očital te dni »Corriere della Sera«, da si hočejo nasilno p iključiti par milijonov Nemcev. Zelo odločno očitjanje, ki pa ovaja, da milanski list čisto nič ne pozna zgodovine ne češkega naroda, ne češke zemlje, in torej tudi ne zgodovine nastanka sedanjega nemškega dela kraljestva češkega. Ne ve, da so tla sed oje »Nemško-Češke« — historična češka tla, ne ve nič o dogodkih jo bitki na B li Gori in njenih posledicah: o nasilni in siloviti germanizaciji in ne-s i kolonizaciji ne ve, kako kruto so Habsburžani zatirali češki narod. Predvsem pa ne ve, kako je vse gospodarsko življenje, vse bogas vo čeških Nemcev nerazdružljivo spojeno s češkim ozemljem, kako ima zlasti nj hova bogata in sijajna indust ija svoj koren, sv j postan k in edno jamstvo za bodoči oba anek in razvoj izključno v tih kraljestva Češkega, da ta indust ija more ostati velika in imeti jamstvo za bodoči razvoj edino le v zvezi s Češko državo. Zato menimo mi, da ni tako g tovo kakor si morda domišlja milanski list, da češki Nemci res tako strašno hrepene po odcepjen u od češke države. Ni izključeno da si češki Nemci d abrat premislijo, preden se odločijo za odcepjenje od gospodarsko močne države,

kakršna bo češko-slovaška in se priklonijo: ali k tisti mizeriji, ki jo bo predstavljal nemško-alpska država, kjer bi njihova industrija in s tem vsa njihova gospodarska moč suha veja na suhem drevesu, ali pa k Nemčiji, ki bo itak sama v največji zadregi svojo industrijo in bo zahtevala nje življenska korist, da češko-nemško tekmovalko — zaduši.

Tudi proti Franciji prihaja milanski list z očitanjem — Alzacije in Lorene, češ, da si ju hoče priključiti, da si ste po ogromni večini n. mški. Ali je milanskemu listu res nepoznano dejstvo, da prebivalstvo teh dveh provinci, danes kakor pred pol stoletjem — francosko čuti, da je priključenje k Nemčiji pred pol stoletjem obšlo kot najhujša nesreča in da z radostjo pozdravlja vsak priključenje k Franciji? Po načelu samoodločbe spadajo Alzacija in Lorena k Franciji! Ali pozabljamo milanski list, da h. e. Wilson po tem principu ustvariti bodi čisto Evropa in da je tudi Italija zavrnica Amerike? Ali, ne glede na vse to, je zgrešil milanski list s tem očitanjem neverj tno nepredvidnost: ne na korist Italije, tako, da s moramo prav čuditi, da ni cenzura zasledila dotičnega odstavka v članku. Saj bi moral vendar vedeti, da je s tem zadel najodvratnejšo stran Francozov, kakor ve vsa svet, da ste bili Alzacija in Lorena glavni vzrok, da je Francija sploh stopila v to svetovno vojno.

Čitajljiva! Pod tem naslovom piše pulski »Hrvatski list«: Današnji je broj po lednji, koji se tka u tikari Jos. Krapotića. Pomenuta tiskara obustavlja svoj obrt koncem ovoga meseca. Današnji broj izlazi za danas i ponedjeljak Buduće će se broj — utorak u jutro — tiskati u tiskari Luginja i dr. Via Giulia br. 1, gde će se uredništvo i uprava lista. Obzirom na skraćenu nakladu lista, visoku cenu papira, te povećani oblik, u kojem će od utoraka napred list izlaziti, prodavat će se pojedini broj lista po 20 para. Mo imo prijatelje naše stvari, da list kupuju usprkos b. l. n. v. koju nas odeva sedajna vlast. Da list održimo, nastojat ćemo, da se prilagimo okolnostima. Prijateljima preporučamo, da se u svakoj zgodi i nezgodi sete za fond lista. Ovom se prilikom opršta tvrdka Jos. Krapotića sa svojim mušterijama u Pulji i u Istri uz molbu i že ju, da bi ono iskreno poverenje, što su ga imali u njoj, prenele na tiskaru Luginja i drug.

No i tajnik »Matice Hrvatske«. Gospo in dr. Tugomir Alupović odrekao se tajništva i uredništva »Matice Hrvatske«, pošto je pozvan u Sarajevo kao povjerenik M. V. za nastavu i prosvjedu u Hercegovini. Njegovim zamjenikom u M. H. izabran je gosp. Iso Velikanović, poznati hrvatski književnik i prevodilac. — Ta vest, pisano poslana iz Zagreba 9. novembra t. l., nam je prispela včeraj.

Pismo iz Velikovec: Po napadu na Velikovec dne 1. decembra popoldne od strani nemškega »Soldatenrat«-a, ki je končal s popolnim porazom za nemške vojake in pri katerem so imeli Srbi prvič priliko braniti z vojaško silo prostost koroških Slovencev, so pričakovali odposlanci iz Velikovec in okolice prihod močnih srbskih čet, ki je bil napovedan za ponedeljek, 2. decembra, zvečer. Generalni štrik železničarjev, edino upanje Nemcev in nemških čet, ni zabilil prihoda jugoslovanskih čet. Prvi vlak, ki je prispejal iz Maribora na Koroško, nam je pripeljal vrle brate Srbe. Vlak je prispejal v Sinčevski šele ob treh zjutraj, ker je mimogrede majhen oddelek Srbov zasedel Spodnji Dravograd in razorožil tamošnje »Bürgerwehr«. Navzlic temu so odposlanci čakali celo noč in došli Srbe navdušeno pozdravili. Komaj se je vlak ustavil, jim je zadonela v pozdrav »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«. Zastopnik Narodnega sveta za Velikovec, g. učitelj Košir, jih je prisrčno pozdravil kot rešitelje in osvoboditelje slovenskega, tužnega Korošana. Poveljniški kapitan se je zahvalil za prijazne besede; naglašal je, da so Srbi radi prišli odrešiti koroške Slovence. Predno po dolgem ujetništvu odidele v drago domovino, so hoteli priti ogrešiti Koroško. Srbsko moštvo je zapelo srbsko narodno himno; nato so odkorakali v Velikovec. Pri sprejemu so bili navzoči prvi od Narodne vlade imenovani novi okrajni glavar Kaki, predsednik Narodnega sveta za Velikovec in novi velikovski župan Jurij Čar, stacijski poveljnik iz Velikovec nadporočnik France Malgaj, poveljnik iz Sinčevski stotnik Knez in drugi častniki. — V torek, 3. decembra, zvečer so se zbrali v prostorih Narodnega doma v Velikovec srbski in slovenski častniki, podčastniki in zastopniki mesta. V vznesenih besedah je pozdravil učitelj Košir kot zastopnik Narodnega sveta za Velikovec došle brate; opozarjal je na zgodovinski dogodek, da si podajata na koroških tleh Slovenec in Srb roke. Naj bi bila naša skupna bodočnost bolj sijajna in vesela, kot je bila preteklost, ki smo jo pretrpeli v nemških okoliših svetovne vojne. Naj bi bilo vse pozabljeno, kar smo pretrpeli pri misli, da smo si priborili zlato svobodo, neodvisno Jugoslavijo. Srbski stotnik je v navdušenih besedah poudarjal radost, videti zedinjene Srbe, Hrvate in Slovence. Srbija, ki je bila tekmo šest let v težke boje zapletena, je sicer morala začasno podležiti, a ravno to ponižanje je rodilo zmagovito vstajenje. Prepevale so se srbske, hrvatske in slovenske pesmi.

Nastitva Nemcev na Koroškem. Med Celovcem in Velikovecem Nemci nesramno rekvirirajo Slovence. Nemci in nemškutarje puste v miru. Župnika Dolinarja so zaprli. V Celovcu samem nismo varni življenja. — Prof. Angerer je na zborovanju nemških žen v Celovcu hujskajče govoril proti Slovincem: močni smo dovolj, da opustimo politiko popustljivosti in poženemo te jugoslovanske Ruhestörer. Položaj je vsak trenutek bolj nevaren. Nocoj smo bili alarmirani. Danes so streljali Nemci na našo patruljo v Malem Sv. Vidu: bila je meglja in naši niso opazili Nemcev. Nemci so streljali s strojnicami in oddali so tudi več šrapnelov na našo patruljo, ki je bila braniti slovenskega kmetja, kateremu je nemška patrulja demolarila hišo. — V St. Janžu na Mostiču so odpuščali družino predsednika Narodnega sveta Koširja, on sam in sin sta ubežala, družino so Nemci odvedli neznan kam. — V Velikovec le že mnogo Slovencev, ki so morali božati pred nemškimi patruljami. — Od Velikovec proti Celovcu rekvirirajo Nemci živino in žito, a samo Slovence. — V Velikovec imamo močno četo. Povdarja se da le tako velika nezadovoljnost med mo-

štvom in častniki, ker jim ni dovoljeno braniti naše Slovence, ki toliko trpe od nemških band. Begunci prihajajo v Velikovec, mi pa moramo mirno tu sedeti in gledati, kako se pritožujejo naši Slovinci, ker jim ne gremo na pomoč. Nevarnost je velika, da nam naše vojaštvo ne odide domov. — Opozorjamo, da so na Koroškem prave boljševiške bande: orožje so dali fantičem v roko. S temi ljudmi so vsaka pogajanja nemogoča, ker ničesar ne drže, kar obljubilo. — Nemške čete prihajajo čez Krko. Na več krajih so odvedli duhovnike in trgovce, tako provizorja v Slov. Smihelu in župnika v St. Lipšu so dvakrat aretirali, pa sta potem zbežala. Župnika v Smarieli smo rešili s silo, razorožili smo nemško patruljo in jo imamo tu zaprto. Patrulja je zopet iskala župnika Arnuša iz Kotmarevasi in je grozila, da bo aretirala trgovca Kljuna, ako ne dobi župnika.

Nov tednik v Ljubljani. Kakor čujemo, bodo pričeli v kratkem izdajati v Sustersičevi tiskarni tednik za slovenske podčastnike.

Aprovizorijske stvari.

Zmrznjena govedina.

Jutri, v sredo 19., in v četrtek 20. s. m., se bo prodajala zmrznjena govedina po enotni ceni K 12.— za kg. a imovite in govedine sloje proti preščenjenju na dodatno izkaznico na št. 2 in izročiti i malih izkaznic št. 63. Na vsako malo izkaznico se dobi 10 dkg. mešanega mesa, t. j. pre njih in za njih delov s priklado največ 20% ko-ti. Prodaja se prične ob 7 zjutraj v oblačnih mesnicah.

Prodaja kuriva.

Sladko oglje na rdeče izkaznice 10 kg. po 80 vln. Prodaja 17. dec. Sv. Vid: 651—730 (42) Laz aretto 17. 731—970 (42) Montfort 6. — Nova mitnica: 271—220 (32) Cologna 2. — Stara mitnica: 3501—269 (31) S. Maurizo 2, 3601—3780 (31) Sargente 7. — Sv. Jakob: 1001—1200 (23) Risorta 17. 1201—1320 (23) Guardia 9, 13 1—1521 (23) Concordia 5, 1521 1—8 (21) Rocol, Molina vento 13. — Rojant: 471—490 (17) Mirti 17.

Domače vesti.

Otvoritev časnikarskega sestajališča. Včeraj popoldne ob 5 je tukajšnja gubernijska oblast, urad za informacije operirajočih čet (Ufficio I. T. O.) otvoril v hotelu »Savoja« (Excelsior) časnikarsko sestajališče. Zastopni so bili vsi tržaški listi iz večje številke obeh iz kralještva, navzočih pa je bilo tudi precej dam in častni-tvo. Občino je zastopal inž. Doria. Časnikarji so bili najprej predstavljeni načelniku omenjenega urada, pod oklovniki Finziju in le-ta jih je potem predstavil gubernatorja, ki se je tudi udeležil otvoritve. V sosednih hotelskih prostorih so povabljeni na o perostiti s kavo, okolado, čajem in slaščicami, nkar se pričel ples. Oficijelnih in neoficijelnih govorov dotlej ni bilo. Prostor so odlej odprti časnikarjem za medsebojne informacije in sestanke.

Razpisani študentji. Za šolsko leto 1918/19 se podelite dve študentski iz ustanove »Andrea Covacich« v znesku K 236.— vsaka, prva dijaku trgovinskega, druga dijaku navtičnega oddelka t žalske trgovin-ke akademije. Pravico do teh študentskih imajo ub žni dijaki katoliške vere, p-istojni v tržaško občno. sinovi v Barkorijah stanujočih staršev. Prošnje, primerno opremljene je treba do 10. januarja 1919. vložiti az mestnem magistratu.

Slovensko gledališče. — V četrtek, 10. t. m., ob pol osmih zvečer so uprizorili K. Schönhorjerna komedija v treh d. janjih »ZEMLJA«. V ulogi »meta Koro ana, ki stoji v sredini vsega d. janja, nastopi g. Skrbinski. O-tala zasedba je razvidna iz gled lista, ki se dobi proti plačilu 2 vln pri gledališki blagajni, kjer se vrši predprod. ja vstopnic med 9—12 in 3—6. — Vsi pri tej kome-

Poslano*)

NAGRADA.

V Nabrežini je bilo uropano iz vagona: dragocen gospodski kožuh, velka perzijska preproga, zaboj s pismi in druge reči.

Kdor eno ali drugo stvari nazaj podpišanemu lastniku, dobi nagrado po 500 K, za druge reči pa po vrednosti.

Rudolf Grof Pace, Gradec, Hotel Goldene Birn.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu vleva zakon.

MALI OGLASI

Izredna prilika. Prodasta se nova, moč velika zimska črna suknja in ženski baržunasti klobuk. Naslov pove ina. odd. Edinosti. 3134

Krojaškega pomočnika izurjenega, in dve de-ravki sprejme takoj. Avgust Stular. Fran. esco 34. 10. 3134

Kiša 2 sobicama, kuhinjo, klet-jo in vrto, lep razgled e pruda. Rojan Scala Santa 2-2 3135

Iščem v ujem deklet za ustilino. Ul. Rosselli 1, pritličje. P 42

Dve lepi moški suknji se prodasti ul. Rocaccio 16, V. vr. 15. 3312

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem stališču v Trstu Via delle Poste št. 10. 40

Urur sprejema popravila. Cene zmerne, delo točno. Velkavrh ul. Tigor 5, IV. 3116

Učitelj v pokolu bi rad pouče al otroke ljud ke šole. Naslov pove ina. odd. Edinosti. 3102

Slovenska učiteljica z izpiti, janišče in francoščino, lke službe domače učiteljice v dobri slovenski jrošini. Ponudbe pod »Učitelica« na ina. odd. Edinosti. 3133

Planine in klavirje. orke-ne pripravim in uplajujem; ulica Dante Alighieri 3, pritličje 3132

Gospod čna, voča slovenskega, italijanskega, nemškega in strojeplja lše službe pri i anki, odvetniku ali tvečki. Fe-nudbe pod »Jugoslovanka« na ina. odd. Edinosti. 3128

Služkinjo ali postrežni-co iščem: do-bra hrana, plača po dozo-ruu Naslov: Ulica Com-merciale 9. III. levo. B 47

Stedilnike, nove, velike, lezezo predmete in razno pohištvo se dobi po nizkih cenah v ul. Carducci št. 43. Visnovitz. 3016

diji neza osleni se vabijo k nocojšnji in jutrišnji večerni aji, da pomagajo odigrati važno sceno za odrom

Zdravstveno stanje v Trstu. V ča-u od 7. do 14 t. m je mestni fizikat ugotovil 20 novih slučajev nalezljivih bolezni in sicer: davice 6 slučajev (Sv. Jakob 2, Sv. V. d. Novo mesto, Škedenj, Farneto) trebuš-nega legarja 12 (Nova mitnica, Stara mit ica, Škedenj po 3, Novo mesto, Sv. Jakob, Sv. Ivan po 1), kozic 2 (v bolnišnici od drugod). Umrli ste v bolnišnici 2 osebi za legarjem.

Velovadno društvo »Sokol« v Trstu. Odborova seja se bo višla v sredo, 18. t. m., ob petih popoldne v ka-varni »Balkan«. Prosi-e točne in polnoštovne udeležbe.

Peski z or Glasbene Matice v Trstu. Ker je danes zvečer predavanje v Ljuškem odru, se vrš pevška vaja moškega zbora izj moma v sredo ob 7 zvečer.

Mesta za tavljalnice. Danes, v torek, dopodne se bodo prodajale na javni dražbi dragocenosti, z -stavljene me-eca avgusta 1918 na zvezavne listke serije 143 in sicer od št. 51.901 do št. 528 0.

Godbeni odsek NDO. Polpisani nujno vabim tem po-tom vse živse člane godbenega odseka NDO in druge prijatelje glasbe, na jako važni pogovor, ki se bo v šil jutri, v sredo, 18. t. m., ob 7 uri zvečer v društveni gostilni »Jadrans« pri Sv. Jakobu v Trstu. Ker se na-merava iznova poklicati v življenje naša »narodna godba«, prosim polnoštevilne udeležbe. — Za odbor godbe od eka NDO. Rud. Pregarc, tajnik.

Hermangild TrocenZlatarna in urarna

Trst, ul. Barrera vecchia 8 ima veliko zalogo

— m tvaših prome ov. — Venci iz porcelane in bis-rov, vezani z medeno žico, iz umetnih eve-lic s trakovi in na isti. Slike na porce-lanastih plešah za grobno spomenke itd. itd. Najnižje konkurenčne cene.

Zlato, srebro in dragulje

kupuje po najvišjih cenah dobroznana urarna in zla-tarna A. POVH v Trstu Trg Stare mitnice (Barrera vecchia 3)

Variete GAMBIRINUS Kabare

vsak večer velika varietna predstava Vstopnina K 1.

Umetni zobje z in brez čeljusti, z lte

— krone in obročki —

VILJEM TUSCHER, konc. zobotehnik

Trst, ulica Caserma štev. 13, II.

— Ordinira od 9 predpoldne do 6 zvečer. —

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu da sem sprejel v najem dobro znano go-stilno Rojanskega Konsumnega društva (ri cerkvi), obenem se priporo-čam vsem dosed njim gostom in prijateljem dobro znane gostilne ter zagotavljam slavno občinstvo, da bom točil najboljša domača kakor tudi istrska v na po zmernih cenah ter da bo gostilna vsak čas pre-krbljena z naj-boljšim prigrizkom gorkim ali mrz im po pri-mernih cenah sedanjemu času.

Za mnogobrojni obisk se v. judno priporoča vdani

Breznik Konrad

gostilničar.

JADRANSKA BANKA

— TRST —

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolo 9.

Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljub-ljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar. Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spada dajoče posle.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun

33 v lirah in kronah 33

po najkulantnejših pogojih.

— Uradne ure blagajne od 9 do 14. —